

III. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

28-29 Kasım, 2019, Gaziantep

<http://www.ulk.ist/>

Gaziantep İlinde Tersine Lojistik Uygulamasına Bir Örnek Çalışma: Şehitkamil Belediyesi MÖP Uygulamaları

Özet

Hatice Serap Say

Gaziantep Üniversitesi

srpozen@gmail.com

Hanifi Murat Mutlu

Doç. Dr.

Gaziantep Üniversitesi

mmutlu@gantep.edu.tr

Teknolojideki hızlı ilerleme insan hayatının her alanına dokunmakta ve kolaylaştırmaktadır. Ancak artan nüfus ve buna bağlı aşırı tüketim sanayi üretimini görülmemiş boyutlarda ulaştırmış ve buna bağlı olarak kirlenme yeryüzündeki tüm hayatı tehdit eder hale gelmiştir. Çevrenin korunması için yapılan çalışmalar çevreye zararlı atıkların azaltılmasına odaklanmıştır. Özellikle işletmelerin tedarik zinciri yönetimi içinde yer alan üretim süreçlerindeki önemli faaliyetleri çevreci bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesi çevreye zararlı atıkların hem nicel hem nitel olarak azaltılmasını sağlamak bakımından büyük önem arz etmektedir. Yeşil tedarik zinciri yönetimi içerisinde önemli bir yer iştiğal eden tersine lojistik uygulamaları, özellikle kullanılmış veya hatalı ürünlerin geri dönüştürülmesi, yeniden üretilmesi, kullanılması veya bertaraf edilmesi açısından çevreye zararlı atıkların minimuma indirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Ancak söz konusu bu uygulamaların sadece özel sektör ile sınırlı kalması çevre kirliliğine karşı verilen mücadelenin gücünü azaltacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarının da yeşil tedarik zinciri uygulamalarında yer alması ve çalışmalara destek olması çevre kirliliği ile mücadelede önemli kazanımlar sağlayacaktır. Bu mücadele verilirken yeşil tedarik zincirinin başında ve sonunda yer alan tedarikçiler ve tüketiciler ile iş birliğine gidilmesi gerekmektedir. Bunun dışında kalan sosyal çevre ve STK'larının bu sisteme dahil edilmesi güçlü bir harmonizasyon ve sinerji oluşturarak nihai hedeflerin başında gelen sürdürülebilir bir kalkınmaya ulaşmada yardımcı olacaktır.

Bu çalışma kapsamında Gaziantep Şehitkamil Belediyesi tarafından başlatılan "MÖP ve e-MÖP Projesi" ile çeşitli kurumlardan yıl bazında toplanan atıkların durumu ve geri dönüşüm oranları hakkında analizlere yer verilecektir.

Yeşil tedarik zinciri yönetiminin en önemli unsurlarından biri olan tersine lojistik uygulamaları özel sektör tarafından son yıllarda artan bir hızla uygulanmaktadır. Bu çalışma özel sektör dışında bir yerel yönetimin tersine lojistik uygulamalarının içinde yer alan atıkların toplanması ve gerekli işlemlerden geçirilmesi için yaptığı çalışmalara ışık tutacaktır. Bu çalışma için oluşturduğu strateji, yöntem ve organizasyon hakkında detaylı bilgilere ulaşılmasını sağlayacaktır. Dahası büyük bir lojistik operasyon gerektiren faaliyetlere detaylı bakılmasını sağlayıp toplanan atıkların miktarı ve ayrıştırma, değerlendirme veya bertaraf gibi faaliyetlere hazırlığı konusunda detaylı analizler yapılacaktır. Bu çalışmanın sonuçları diğer yerel yönetimlere tersine lojistik uygulamaları ve çıktıkları konusunda önemli veriler sağlayacaktır. Çalışma sonunda elde edilecek bulgular ve analiz sonuçları belediye ile paylaşılacak ve muhtemel eksikliklerin giderilmesi, faaliyetlerin daha verimli hale getirilmesi konusunda tavsiyelerde bulunulacaktır.

Çalışmada kullanılacak veriler oldukça sınırlı olup sadece Gaziantep Şehitkamil Belediyesi'nden temin edilmiştir. Dolayısıyla veriler Gaziantep ilinin Şehitkamil Belediyesi sınırları ile sınırlıdır.

Çalışmada Gaziantep Şehitkamil Belediyesi tarafından tedarik edilen atık toplama verileri kullanılmıştır. Veriler ilçe sınırları içerisinde yer alan 79 kamu kurum ve kuruluşları ile haftalık bazda ürettikleri ambalaj, kâğıt, plastik, cam, metal ve ahşaptan oluşan atıkların miktarları içermektedir.

Elde edilen bulgu ve analiz sonuçlarına göre tersine lojistik ve çevre kirliliğinin azalması arasında anlamlı sonuçlar bulunmaktadır. Tersine lojistik uygulamaları çevre kirliliğinin önlenmesine yadsınamayacak katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Tersine Lojistik, Lojistik Ağ Tasarımları, Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi, Geri Dönüşüm, MÖP

